

Department of Sindhi

Course Title: **Folk Literature: Poetry**

لوڪ ادب: شاعري

Semester: Fourth (4th) Course Code: 403 Duration: 16 Weeks

Course Facilitator: **Dr. Phuloo Sunder** Time: 3 Credit Hours Total Marks: 100

ڪورس جو دائرو (Scope of the Course): چوٿين سيمسٽر جي هن ڪورس ۾ لوڪ ادب جي وصف، ابتدا، ارتقا ۽ اهميت جا ڏني ويندي، ڪچهري جي اهميت، ۽ لوڪ ادب جي منظوم صنفن جهڙوڪ لوڪ گيت، ڳيچ، سهرا، لاڏا، هنر، ڏٺ، پرولي، ڳجهارت، ڏهس نامو، سينگار، بيت، نثر بيت، معما، تيهه اڪري، لولي وغيره جو فني، موضوعاتي، سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس ڪندا.

ڪورس جا مقصد (Objectives of the Course): هي ڪورس پڙهڻ کان پوءِ شاگرد ان قابل بڻبا:

1. سنڌي لوڪ ادب جي شاعراڻي صنفن جي ابتدا ۽ ارتقا (تاريخ) بابت ڄاڻ حاصل ڪري سگهندا.
2. سنڌي لوڪ ادب شاعراڻي صنفن جي فني گھاڙيٽن ۽ انهن جي موضوعن جي ڄاڻ جي بنياد تي سنڌي سماج جي معاشي، سماجي، ثقافتي ۽ نفسياتي حالتن کان واقف ٿيندا.
3. سنڌي ٻوليءَ ۾ وسعت ۽ پختگي ايندي، اهي ٻوليءَ کي صحيح لکڻ ۽ پڙهڻ جي حوالي سان ممڪن حد تائين قابل ٿيندا. ان کان علاوه شاگردن جي خيالن ۾ وسعت اچڻ سان گڏ سندن اظهار ۾ پڻ پختگي ۽ ڪشادگي اچي سگهندي.
4. لوڪ ڏاهپ کان واقف ٿيندا، لوڪ شاعري ۾ موجود اجتماعي لوڪ ڏاهپ جي اپتار ڪري، هن خطي جي رهاڪن جي ذهني ۽ عقلي ارتقا جي پرک ڪري سگهندا.
5. لوڪ ادب جي سماجي ڪارج کي سمجهي سگهندا.

نصابي ڪتاب:

1. پروليون، ڏٺون ۽ معمائون ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع
2. ڳجهارتون ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع
3. ڏور ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع
4. نثر جا بيت ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع
5. لوڪ گيت ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع
6. ڳيچ ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچسنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو 1960 ع
7. سينگار ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ سنڌي ادبي بورڊ، ڄامشورو، سنڌ 1983 ع

Department of Sindhi

هفتو	ستاء	موضوع	ريمارڪس
پهريون هفتو	لوڪ ادب جو تعارف	لوڪ ادب ۽ ان جي شاخن جي وضاحت	
ٻيو هفتو	لوڪ ادب ۽ سماج	لوڪ ادب جي سماج ۾ اهميت ۽ ڪارج	
ٽيون هفتو	پروليون، ڏٺون ۽ معنائون	سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
چوٿون هفتو	گجھارتون	تعارف ۽ فن	
پنجون هفتو	گجھارتون	سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
ڇهون هفتو	گيچ، سهرا ۽ لاڏا	سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
ستون هفتو	بيت، نثر بيت	تعارف، فن، ابتدا ۽ ارتقا	
اٺون هفتو	مڊٽرم		
نائون هفتو	لوڪ گيت	تعارف، فن، ابتدا ۽ ارتقا	
ڏهون هفتو	لوڪ گيت	لوڪ گيتن جو مختصر تعارف	
يارهون هفتو	لوڪ گيت	سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
ٻارھون هفتو	لولي	تعارف، فن ۽ سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
ٽيڙھون هفتو	هنر	تعارف، فن ۽ سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
چوڏھون هفتو	سينگار	تعارف، فن ۽ سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
پندرھون هفتو	ٽيھ اڪري	تعارف، فن ۽ سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
سورھون هفتو	ڏھس نامو	تعارف، فن ۽ سماجي، ثقافتي ۽ لسانياتي اڀياس	
سترھون هفتو	امتحان		

➤ Assessment Criteria

Sessional Exams/ Activities in a Semester

Weight %

- Participation in Class Activities 10%
- Assignment/ Research Project 10%
- Quiz/ Test 10%
- Mid-Term 30%
- Final Exam of the Course 40%

Department of Sindhi

مددي ڪتاب :

1. وينجھار عبدالڪريم سنڌيلو ڊاڪٽر سنڌيلو اڪيڊمي، لاڙڪاڻو، 1959ع
2. لوڪ ادب جو تحقيقي جائزو عبدالڪريم سنڌيلو انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي، 1986ع
3. لوڪ ادب جي ارتقائي تاريخ الله بخش نظاماڻي انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي، 1971ع
4. ڏور عبدالمجيد سنڌي عجائب اسٽور، سکر، 1970ع
5. سنڌوءَ جا گيت ڊاڪٽر ڪمال ڄامڙو ثقافت کاتو، حڪومت سنڌ، ڪراچي
6. پبلائن جا ٻول ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ زيب ادبي مرڪز
7. سنڌ جو سينگار ڊاڪٽر عبدالڪريم سنڌيلو سنڌي ادبي بورڊ ڄامشورو، 1987ع
8. سنڌي لوڪ ادب مرتب : ڊاڪٽر بديلو مٽلاڻي ڊپارٽمينٽ آف سنڌي، بمبائي يونيورسٽي، 1998ع
9. سنڌي ٻولي، لسانيت کان سماجي لسانيت تائين ڊاڪٽر محمد قاسم بگهيو سنڌيڪا اڪيڊمي ڪراچي، 1998ع
10. سير ڪوهستان الله بچايو يار محمد سمون سنڌي ادبي بورڊ ڄامشورو، 1977ع
11. لاڙ جي ادبي ۽ ثقافتي تاريخ ڊاڪٽر غلام علي النا انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ڄامشورو، 1977ع